

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ ТА ТОРГІВЛІ

підготовки магістра

галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

спеціальності D7 Торгівля

*освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та організація
бізнесу*

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ ТА ТОРГІВЛІ підготовки магістра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D7 Торгівля, за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та організація бізнесу

Розробник: Бегун С.І., доцент кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант ОП Підприємництво, торгівля
та організація бізнесу

Людмила ШОСТАК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
протокол № 1 від 29.08. 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право, D7 Торгівля Другий (магістерський) рівень	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1 (2025/2026 н.р.)
		Семестр 1й
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ: Бегун Світлана Іванівна

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри економіки і торгівлі

Мобільний телефон: 0662477740

Електронна пошта: Begun.Svitlana@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. **Анотація освітнього компонента.** У сучасному світі бізнес стає все більш залежним від даних та цифрових технологій, а штучний інтелект відкриває нові можливості для підвищення ефективності підприємницької та торговельної діяльності. Його використання дозволяє швидше приймати обґрунтовані управлінські рішення, автоматизувати рутинні процеси, зменшувати витрати, створювати персоналізовані пропозиції для клієнтів і водночас підвищувати конкурентоспроможність компаній на міжнародних ринках. Вивчення цього курсу є важливим, оскільки він формує здатність поєднувати підприємницьке мислення із сучасними цифровими інструментами, що стає необхідною умовою успіху в умовах глобальної економіки та швидких технологічних змін. ОК спрямований на формування у здобувачів знань і практичних навичок застосування технологій штучного інтелекту (ШІ) для оптимізації бізнес-процесів, прийняття управлінських рішень, підвищення ефективності торгівлі та маркетингу. Вивчення дисципліни дозволяє оволодіти сучасними методами і технологіями штучного інтелекту у сфері підприємництва та торгівлі для аналітики даних, автоматизації бізнес-процесів і підвищення конкурентоспроможності підприємств.

2. **Мета і завдання освітнього компонента.** Метою освітнього компоненту є надання здобувачам знань та практичних вмінь використання інструментів ШІ для підтримки прийняття управлінських рішень у підприємстві та торгівлі, формування здатності створювати та впроваджувати інноваційні бізнес-рішення. **Завдання освітнього компоненту:** розкрити сутність і тенденції розвитку штучного інтелекту; ознайомити з інструментами та

методами машинного навчання; сформувати вміння застосовувати ШІ для аналізу даних у сфері підприємництва та торгівлі; навчити використовувати системи штучного інтелекту для прогнозування та управління бізнес-процесами; розвинути здатність оцінювати ефективність впровадження ШІ-рішень.

3. **Soft skills.** Освоєння освітнього компонента сприятиме отриманню таких Soft skills як самоорганізація (самодисципліна, самоконтроль, вміння концентруватися, вміння знаходити і працювати з інформацією) та емоційний інтелект і позитивне мислення (позитивне мислення, стресостійкість), креативність та інноваційність у вирішенні бізнес-завдань, комунікаційні навички у цифровому середовищі, критичне мислення й уміння приймати рішення в умовах невизначеності, гнучкість та адаптивність до цифрових інновацій, етична відповідальність при застосуванні технологій ШІ.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бал
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи та інструменти штучного інтелекту						
Тема 1. Сутність, історія розвитку та напрями застосування штучного інтелекту.	25	2	2	20	1	РЗ/К, О, СР / 16 балів
Тема 2. Технології машинного навчання та їх використання у бізнесі.	23	2	4	16	1	РЗ/К, О, СР / 16 балів
Тема 3. Нейронні мережі та глибинне навчання.	22	2	2	16	2	РЗ/К, О, СР / 16 балів
Разом за модулем 1						48 балів
Змістовний модуль 2. Штучний інтелект в підприємстві та торгівлі						
Тема 4. Персоналізація пропозицій і прогнозування попиту на основі штучного інтелекту.	24	2	4	16	2	РЗ/К, О, СР / 16 балів
Тема 5. Автоматизація торговельних операцій і логістики з використанням штучного інтелекту.	26	2	2	20	2	РЗ/К, О, СР / 16 балів
Разом за модулем 2						32 бали
Підсумкова контрольна робота						ПКР / 20 балів
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	max 100 балів

Форма контролю*: О – опитування, РЗ/К - розв'язування практичних завдань, кейсів, СР – самостійна робота здобувача, РМГ – робота в малих групах, ПКР – підсумкова контрольна робота.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, роботи в малих групах, тестування.
4. Контрольна перевірка знань за запитаннями для самоконтролю.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (<https://surli.cc/fgmabz>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

4. Сутність і ключові характеристики штучного інтелекту.
5. Історія становлення та розвитку ШІ.
6. Основні напрями застосування штучного інтелекту в економіці.
7. Машинне навчання: поняття, алгоритми, сфери використання.
8. Види машинного навчання (з учителем, без учителя, підкріплення).
9. Глибинне навчання та його практичні застосування.
10. Штучні нейронні мережі: принципи функціонування.
11. Прогнозна аналітика на основі ШІ.
12. Використання ШІ в управлінні підприємством.
13. Системи підтримки прийняття управлінських рішень на базі ШІ.
14. Роль ШІ у розвитку цифрової економіки.
15. Застосування ШІ у сфері торгівлі.
16. Використання чат-ботів і голосових асистентів у бізнесі.
17. Персоналізація клієнтського досвіду за допомогою ШІ.
18. Інтелектуальні системи управління лояльністю споживачів.
19. Прогнозування попиту за допомогою моделей машинного навчання.
20. Використання ШІ для управління товарними запасами.
21. Оптимізація логістики на основі інтелектуальних алгоритмів.
22. Використання комп'ютерного зору у торгівлі.
23. Автоматизація операцій роздрібної торгівлі.
24. Роль ШІ у формуванні цінової політики підприємств.
25. Фінансові застосування ШІ в бізнесі.
26. Використання ШІ у ризик-менеджменті.
27. Big Data і ШІ: взаємозв'язок і практичне використання.
28. Етичні проблеми використання ШІ у підприємстві.
29. Захист персональних даних у системах ШІ.
30. Виклики регулювання застосування штучного інтелекту.
31. Кейс-стаді успішних проєктів ШІ у торгівлі.

32. Труднощі впровадження ІІІ у малому бізнесі.

33. Перспективи розвитку штучного інтелекту в підприємстві.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Ільченко, В. М., Ільченко, К. С., & Кулькіна, Г. С. Інновації та штучний інтелект в підприємстві. *Підприємництво і торгівля*. 2024 №40, с. 43-48. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2024-40-06>
2. Махова Г. В. Штучний інтелект в підприємстві: можливості та перспективи використання / Г. В. Махова, В. Ю. Вострякова // *Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: І. М. Рєпіна (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2022. Вип. 49. С. 75–89.* <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/38603>
3. Шостак Л. В., Бегун С. І., Білю І. О. Теоретичні підходи до формування бізнес-моделей в цифровій економіці. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. Вип. 23. 2025. С. 242-249. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.23.29>
4. Шостак Л.В., Бегун С.І. Сутність та особливості цифрової трансформації економіки. *Modern Economics*. 2025, №50. С. 228-233. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue-50-2025/>
5. Кнорр І. Посібник з цифрової трансформації бізнесу. Миколаїв: Центр інформаційної підтримки бізнесу. 2020. 28 с. https://biz.mk.ua/wp-content/uploads/2020/05/POSIBNYK_z_tsyfrovoi_transformatsii_biznesu_TsiPB_m_Mykolaiv.pdf
6. Берко А. Ю., Буров Є. В., Висоцька В. А. Інформаційні технології бізнес-аналітики : монографія. Львів : Новий Світ-2000, 2023. 520 с.

Додаткова література

1. Месюра В. І., Яровий А. А., Арсенюк І. Р. Експертні системи. Частина 1: навч. Посібник. Вінниця: ВНТУ, 2006. 114 с.
2. Янковий О. Г., Єршова Ю. І. Інформаційні технології в менеджменті. Київ: НАУ, 2020. 234 с.

Інтернет-ресурси

1. Аналітика ринків. URL: Trends.google.com, marketfinder.thinkwithgoogle.com.
2. Аналітичні інструменти компанії Google – Google analytics, Google ads, Google search console.
3. Відкрита демо версія аналітики. URL:
<https://analytics.google.com/analytics/web/demoAccount>
4. Google Data Studio Tutorials. URL: <https://lookerstudio.google.com>
5. Power BI Documentation. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/power-bi/>
6. Tableau Learning Resources. URL: <https://www.tableau.com/learn/training>